

Franco BUFFONI tradotto da Carolien Steenbergen

da *Scuola di Atene* (1991)

ADIDAS

Così stanco ravviva la pista
Con la mollezza di gambe
Amaranto
Disegna ritorni
Rilascia in cerchio le ultime
Sciabolate di arti
Ed è sull'erba la sola rientranza
Dei fianchi la vita si muove
Con gli occhi serrati di luce.
Ansimando poi meno urgente
Si rivolta appoggiando il ginocchio
Il gomito ripiegato,
Guarda l'altro da poco sdraiato,
E risorgono appoggiati di spalle
Parlandosi di nuca quasi guance
Con un vero scherzo allacciando
Le braccia e restando
Uniti
Fanno rifanno e fanno
capriola.

Uit *Scuola di Atene* (1991)

ADIDAS

Zo moe verlevendigt hij de baan
Met de weekheid van purperrode
Benen
Hij tekent wendingen
Bedaart in cirkels de laatste
Sabelhouwen van ledematen
En op het gras volgt de enkele kanteling
Van de heupen beweegt het middel
Met dichtgeknepen ogen van licht.
Dan minder hevig hijgend
Draait hij zich om steunt op zijn knie

De elleboog gekromd,
Kijkt naar de ander die net ligt,
En achterover geleund herrijzen ze
Met elkaar in gesprek met nekken, wangen bijna
Bij een goeie grap de armen
Verstrengelend en verbonden
Blijvend
Buitelen ze eenmaal andermaal
nog een keer.

***

da *Suora carmelitana e altri racconti in versi* (1997)

CINEMA ROSA

Poi c'era il gruppo che si conosceva
E mai nessuno aveva sonno o usciva,
E se si confrontava col Dal Verme,
Il bar Cusani, persino lo Storkino,
Vinceva il Rosa.
Ogni tanto venivano i teppisti
Con le borchie e tutto quanto,
Entravano pochi insieme mai in vista
E poi si raggruppavano.
Ma non chiedevano che sottomissione,
Quella dei quattro soldi o più evidente
Quella del farlo in piedi fino a quando
Rosa camuna sangue bianco.

E le sere che non andava bene
Vedere piano tutti gli altri uscire
A due a due
O comunque insieme.
Pentirsi magari di avere rifiutato
Quello all'inizio,
E andare al Vigo soli a mezzanotte.
Ma gli altri riuscivano a capire
(Il mondo esterno
Voglio dire)
Il bisogno di essere lì a natale?

uit *Suora carmelitana e altri racconti in versi* (1997)

CINEMA ROSA

Dan was er de groep die elkaar kende
En nooit had er iemand slaap of liep iemand weg,
En als je het vergeleek met Dal Verme,
Bar Cusani, of zelfs de Storkino,
Dan won de Rosa het.
Af en toe kwam er geteisem
Met spikes en van dat al,
Ze gingen druppelings naar binnen nooit opvallend
En vormden dan een groep.
Maar ze vroegen slechts om onderwerping,
Op de simpele manier of onverbloemder
Staan tot het moment waarop
Rosa camuna wit bloedt

En de avonden dat het niet lukte
Alle anderen langzaam zien weggaan
Twee aan twee
Of in elk geval samen.
Misschien spijt hebben dat je dat in het begin
Had geweigerd,
En in je eentje naar de Vigo gaan om middernacht.
Maar begrepen de anderen de behoefte wel
(De buitenwereld
Bedoel ik dan)
Om daar te zijn met kerstmis?

***

da *Il profilo del Rosa* (2000)

TECNICHE DI INDAGINE CRIMINALE

Tecniche di indagine criminale
Ti vanno – Oetzi – applicando ai capelli

Gli analisti del Bundeskriminalamt di Wiesbaden.
Dopo cinquanta secoli di quiete
Nella ghiacciaia di Similaun
Di te si studia il messaggio genetico
E si analizzano i resti dei vestiti,
Quattro pelli imbottite di erbe
Che stringevi alla trachea nella tormenta.
Eri bruno, cominciavi a soffrire
Di un principio di artrosi
Nel tremiladuecento avanti Cristo
Avevi trentacinque anni.
Vorrei salvarti in tenda
Regalarti un po' di caldo
E tè e biscotti.
Dicono che forse eri bandito,
E a Monaco si lavora
Sui parassiti che ti portavi addosso,
E che nel retto ritenevi sperma:
Sei a Münster
E nei laboratori IBM di Magonza
Per analisi di chimica organica.
Ti rivedo col triangolo rosa
Dietro il filo spinato.

uit *Il profilo del rosa* (2000)

Technieken van misdaadonderzoek

Technieken van misdaadonderzoek
Gaan ze – Ötzi – op je haar toepassen
De onderzoekers van het Bundeskriminalamt van Wiesbaden.
Na vijftig eeuwen rust
In de ijsmassa van Similaun
Wordt jouw genetische boodschap bestudeerd,
En ontleden ze de resten van de kleding,
Een paar huiden gevoerd met gras
Die je tegen je hals drukte in de sneeuwstorm.
Je was donker, begon te lijden aan
Een lichte vorm van artrose
In drieduizend tweehonderd voor Christus
Was je vijfendertig jaar
Ik wilde je redden in de tent

Je een beetje warmte
En thee met koekjes schenken.
Ze zeggen dat je misschien was verstoten
En in München werken ze op de
parasieten die je bij je droeg
en dat je sperma vasthield in je rectum:
Je bent in Münster
En in de IBM-laboratoria in Mainz
Voor proeven in de organische chemie.
Ik zie je terug met de roze driehoek
Achter het prikkeldraad.

***

Fili di barba nudi
Il cappello di paglia sugli
Sguardi neri
Vanno, carichi di sabbia del Ticino
Dalla cava in fornace
E poi ritornano
I camion di Walt Whitman.

Naakte stoppelbaarden
Met strooien hoed boven de
Donkere blik
Ze gaan, beladen met zand uit Ticino
Uit de groeve de oven in
En keren dan terug
De vrachtwagens van Walt Whitman.

***

E li pensavo invece che ai ponteggi
Aggrappati al condominio di fronte,
Sui prati verdi a prendere il sole
Giocare a tamburello bere birra
Scherzare fino a tardi ritornare
Per svegliarsi alle sette
Essere alle otto in punto qui di fronte

Risalire il ponteggio, accompagnarmi
Per tutta settimana, cento pagine nuove
Da tradurre.
E sabato e domenica per me
Pagine sole nel computer verde
Senza imbarcadero di carrelli
Richiami all'alto, virtù di gru
E braccia rimboccate alle putrelle.

En ik stelde ze me voor in plaats van op de bouwsteigers
Opgesteld voor het flatgebouw aan de overkant
Op groene velden languit in de zon
Tamburello spelend aan het bier
Grappen maken tot 's avonds laat teruggaan
Om wakker te worden om zeven uur
Om klokslag acht uur hier weer aan de overkant
Opnieuw de steiger op, de hele week mij
Vergezellen, honderd nieuwe pagina's
Om te vertalen
En zaterdag en zondag eenzame
Pagina's voor mij op de groene computer
Zonder losplaats voor de heftrucks
Geschreeuw naar boven, kracht van kranen
En armen om draagbalken geslagen.

***

da *Noi e loro* (2008)

E pensare che ormai stavo
Per parlare al plurale
Stavo per dire noi
Che sempre sostenemmo
Gli urti più duri
Degli innamoramenti,
Da troppo giovani perché
In amore con la persona
Sbagliata, l'etero
Che fa perdere tempo;
Da troppo vecchi

Ancora a pensare di
Farcela ad attrarre
Con risultati rimbalzanti
Al patetico; e all'età giusta
Tropo occupati nella professione
Di sé nelle carriere
Per vedere davvero
– E l'esperienza c'era –
La persona in attesa
Quella vera
Tanto somigliante al troppo
Giovane di prima
Bisognoso di tempo di pazienza
E sentimento di innamoramento.
E pensare che ero rassegnato
Che quasi ci avevo rinunciato...

uit *Noi e loro* (2008)

Dan te bedenken dat ik intussen
Bijna in het meervoud sprak
Ik had het bijna over ons
Die steeds de zwaarste klappen
Van verliefdheden
Hadden doorstaan
Toen we te jong waren want
Vol liefde voor de verkeerde
Persoon, de hetero
Met wie je je tijd verdoet;
Toen we te oud waren
Nog denkend dat het ons wel lukte te verleiden
Met navenante resultaten
Op het pathetische af; en toen we de juiste leeftijd hadden
Te zeer bezig onszelf te bewijzen
In de loopbaan
Om degene die wacht
De ware
- En de ervaring was er –
Die zo lijkt op de te
Jeugdige van eerst
Die behoefte heeft aan tijd aan geduld
En verliefdheidsgevoel

Werkelijk te zien.
Dan te bedenken dat ik berustend was
Dat ik er bijna van had afgezien...

***

Di quando a me di fronte casualmente
Le ginocchia allontani, tra loro
Il varco creando, il fondovalle.
Meno e più vale il tempo dei sorrisi
Da un capo all'altro del vagone
Imbarazzato e ardente
Tra Cartagine e La Goulette.
Di partire o di restare per sempre è il desiderio
Dopo una settimana di Maghreb.
E alla fine del treno l'alcova paradiso
Nel vagone vuoto soprassalto
Da occhi lucidi di marlboro e sonno.
Li riconosco sempre e sono quelli
Gli occhi di chi fuma e dorme in treno
Occhi di guardia e di calcina
Occhi da turno in officina.
Freme il mio corpo innanzi al suo barcolla
E lo riceve controvento
Come una vela tesa
Che all'improvviso cede e accoglie
L'irruenza necessaria.
Mi pasticci il mento col tuo amore,
Sangue bianco come si diceva,
Chiamandoti Jamel per tutto il tempo
Dei tuoi diciotto spasmi.

Van toen je tegenover mij toevallig
Je knieën van elkaar spreidt, er een doorgang
Tussen vormend, de kom van een valleii.
Minder en meer telt de duur van het geglimlach
Van de ene naar de andere kant van de wagon
Bedremmeld en vol vuur
Tussen Carthago en La Goulette.
Vertrekken of voor altijd blijven is de wens

Na een week in de Maghreb.
En aan het eind van de trein de paradijselijke alkoof
In de lege wagon de schok
Van ogen die glanzen van de marlboro en de slaap.
Ik herken ze altijd en het zijn de ogen
Van wie in de trein rookt en slaapt
Ogen van toezicht en mortel
Ogen van dienst op de werkplaats.
Mijn lichaam siddert voor het zijne wankelt
En ontvangt het tegen alle winden in
Als een gespannen zeil
Dat onverwacht meegeeft en de noodzakelijke
Woeste drift aanvaardt.
Je beknoeit mijn kin met je liefde,
Wit bloed zoals dat heette,
Terwijl ik je Jamel noem de volle tijd
Van je achttien spasmes lang.

***

Lui che sovraneamente riconosce
Chi inginocchiato sappia soddisfarlo,
Gli occhi li apre totalmente
Solo in grandi occasioni di stupore
Spalancando il nocciola.
Se no sono a mezz'asta semicerchio
Da terzo caffè doccia da fare
Di pomeriggio mezzaluna da lavoro.
E nella sua costante oscillazione
Tra somiglianza e differenza
Rispetto a un eroe vero,
Alla sua statua, statua di se stesso,
Avvezza a comandare e a combattere,
Bottino di guerra donne fanciulli schiavi
Da cui farsi religiosamente servire,
Lui, solo lui si permette
D'essere se stesso in modo
Così assoluto.

Hij die soeverein herkent
Wie hem op de knieën kan bevredigen,

Opent zijn ogen slechts volledig
Op momenten van grote verwondering
Spert dan wijd open het hazelnootbruin.
Zoniet ben ik in halve cirkels halfstok
Aan mijn derde koffie en een douche toe
's Middags op de werkvloer halvemaan
En in zijn constante schommeling
Tussen gelijkenis en verschil
Ten opzichte van een echte held,
Van zijn standbeeld, standbeeld van zichzelf,
Die het gewend is te bevelen en te strijden,
Oorlogsbuit vrouwen jongens slaven
Door wie hij zich godvruchtig laat bedienen,
Hij, alleen hij permitteert het zich
Op zo'n volkomen
Manier zichzelf te zijn.

***

Auto semaforo passaggio pedonale
E la parola netta chiarissima
Esce di scatto dal finestrino.
Questa è la faccia di uno di noi,
È la mia faccia. Lo so
Vi è rintanato uno spavento
Di tanti anni fa, una precoce necessità
Al silenzio e all'astuzia
Trasformata in vita decente
Dal passo sicuro con l'orgoglio-voglia
D'essere proprio così.
E da vera iena che ha trovato
Il suo parametro di conoscenza del mondo,
Il suo cacciatore da cacciare
Con opportune leggi anticaccia,
So vedere come pochi nella macchia
Qualche protetta area
Per meglio chiudere e in fretta.

Wagen stoplicht zebrapad
En het klinkende heldere woord
Verdwijnt plotseling het raampje uit.

Dit is het gezicht van een van ons,
Het is mijn gezicht. Ik weet het
Er verbergt zich een schrik
Van vele jaren terug, een vroegtijdige behoefte
Aan stilte en geslepenheid
Getransformeerd tot een fatsoenlijk leven
Met de zekere pas vol fierheid-wil
Dat je gewoon echt zo bent.
En als een ware hyena die zijn parameter
Van kennis van de wereld heeft gevonden,
Zijn jager om op te jagen
Met geschikte anti-jachtwetten,
Weet ik als weinig anderen in de smet
Iets van beschermd gebied te vinden
Om beter af te sluiten en in haast.

+++

GAY PRIDE A ROMA

I

“E il caffè dove lo prendiamo?”
Chiede quella più debole, più anziana
Stanca di camminare. Alla casa del cinema,
Là dietro piazza di Siena.
Non si erano accorte della mia presenza
Nel giardinetto del museo Canonica,
Si erano scambiate un’effusione
Un abbraccio stretto, un bacio sulle labbra,
Parlavano in francese, una da italiana
“Mon amour” le diceva, che felicità
Di nuovo insieme qui.
Come mi videro si ricomposero
Distanziando sulla panchina i corpi.
Le scarpe da ginnastica,
Le caviglie gonfie dell’anziana.

II

Quella sera, come smollò il caldo,
Passeggiai fino a Campo de’ Fiori,
Pizzeria all’angolo, due al tavolo seduti di fronte,
Giovani puliti timidi e raggianti
Dritti sulle sedie col menù sfogliavano
E si scambiavano opinioni

Discretamente.
Lessi una dignità in quel gesto educato
Al cameriere, una felicità
Di esserci
Intensa, stabilita. Decisi li avrei pensati sempre
Così dritti sulle sedie col menù.

GAY PRIDE

I

“Waar zullen we koffie gaan drinken?”
Vraagt de zwakste vrouw, de oudste
Moe van het lopen. Bij de Casa del Cinema,
Daar achter het Piazza di Siena.
Ze hadden mijn aanwezigheid niet opgemerkt
In het tuintje van het Museo Canonica
Ze hadden een liefkozing uitgewisseld
Een innige omhelzing, een kus op de lippen,
Ze spraken in het Frans, een van beiden op z'n Italiaans
“Mon amour” zei ze tegen haar, wat een vreugde
Wij weer samen hier.
Omdat ze me zagen hernamen ze zich
Schoven op het bankje hun lichamen uiteen.
De gympen,
De gezwollen enkels van de oudste.

II

Die avond, aangezien de warmte lossen maakte,
Wandelde ik tot aan het Campo de' Fiori,
Pizzeria op de hoek, twee aan een tafeltje ervoor
Keurige bedeesde en stralende jongens
Kaarsrecht op hun stoel met het menu bladerden ze
En wisselden meningen uit
Discreet.
Ik las een waardigheid uit het welopgevoede gebaar
Naar de ober, een intens
Bestendig geluk
Van te bestaan. Ik besloot me hen voor altijd te blijven herinneren
Zo kaarsrecht op hun stoel met het menu.

***

Una lunga sfilata di monti
Mi separa dai diritti
Pensavo l'altro giorno osservando
Il lago Maggiore e le Alpi
Nel volo tra Roma e Parigi
(Dove dal 1966 un single può adottare un minore).
Da Barcellona a Berlino oggi in Europa
Ovunque mi sento rispettato
Tranne che tra Roma e Milano
Dove abito e sono nato.

Een lange keten bergen
Scheidt me van de rechten
Dacht ik onlangs terwijl ik keek naar
Het Lago Maggiore en de Alpen
Op mijn vlucht tussen Rome en Parijs
(waar een single sinds 1966 een minderjarige mag adopteren).
Tegenwoordig voel ik me van Barcelona tot Berlijn
In Europa overal gerespecteerd
Behalve tussen Rome en Milaan
Waar ik woon en geboren ben.

+++

da *Roma* (2009)

Quando i maschi si svegliano insieme
In caserma o al campeggio
E passano a turno nei bagni
Indifferenti sfiorandosi i gonfiori.

uit *Roma* (2009)

Wanneer mannen samen wakker worden
In de kazerne of op de camping
En om beurten de toiletten bezoeken
Onverschillig langs elkaars zwellend strijkend.

***

Credo che il calcio sia degenerato
In pari misura all'osceno allungamento
Dei calzoncini degli atleti.

Quei pochi centimetri di stoffa – prima –
Rendevano più umano lo spettacolo
Più dolce
Più italiano.

Ik vind dat het voetbal is gedegradeerd
Evenredig aan de verfoeilijke verlenging
Van de shorts van de sporters.
Die weinige centimeters stof – vroeger –
Maakten het schouwspel menselijker
Zachter
Italiaanser.